

Стандард 1. Структура студијског програма

Студијски програм садржи елементе утврђене законом (који се детаљно исказују у одговарајућим стандардима)

Назив студијског програма мастер академских студија (МАС) је „Инжењерски менаџмент у агробизнису“. Стручни назив који студент стиче завршетком студија је „Мастер инжењер менаџмента“.

Студијски програм МАС »Инжењерски менаџмент у агробизнису« је конципиран у складу са Законом о високом образовању и стандардима за акредитацију.

Основна сврха студијског програма МАС „Инжењерски менаџмент у агробизнису“ је образовање и оспособљавање висококомпетентних стручњака – мастер инжењера менаџмента у области агробизниса. С обзиром на стални пораст глобалног становништва, расту и захтеви за повећаном производњом квалитетне и безбедне хране. Самим тим, као неопходност се појављује потреба за компетентним кадровима, који ће бити оспособљени да управљају комплексним агробизнис системима на високо продуктивним и научним основама. Студијски програм је прилагођен потребама одрживог развоја пољопривреде Републике Србије, а шта је јасно назначено у стратешком документу.

Основни циљ студијског програма МАС „Инжењерски менаџмент у агробизнису“ је пружање садржајног и квалитетног високог образовања, односно оспособљавање стручњака за радни ангажман и решавање сложених пословних проблема из области инжењерског менаџмента у агробизнису. Другим речима, циљ је да студенти усвоје најновија стручна и научна знања, као и вештине из области планирања, организовања, вођења и контроле у пољопривредној производњи, прехранбеној индустрији и тржишта пољопривредно – прехранбених производима.

На МАС »Инжењерски менаџмент у агробизнису« могу конкурисати за упис кандидати, који имају претходно завршено високо образовање са стечених 240 ЕСПБ и положен пријемни испит, како је то регулисано Статутом факултета. Упис кандидата се врши на основу Конкурса. Одлуку о расписивању конкурса доноси Сенат Универзитета Привредна академија, а на предлог Наставно-научног већа Факултета за економију и инжењерски менаџмент. Рангирање кандидата по конкурс утврђује се на основу просечне оцене са основних академских студија и резултата пријемног испита, а у оквиру броја пријављених кандидата у складу са утврђеном квотом за упис, како је то регулисано Статутом факултета.

Студијски програм МАС »Инжењерски менаџмент у агробизнису« траје једну годину, односно два семестра. Завршетком мастер студија студент стиче 60 ЕСПБ. По завршетку мастер студија студент може наставити школовање на докторским академским студијама.

Курикулум се састоји из 3 обавезна предмета и 6 изборних предмета или 2 изборне групе, из којих се бира 1 предмет од укупно 3. Изборни предмети су заступљени са 37,50 %. Стручна пракса у трајању од 90 сати предвиђена је у другом семестру и носи 3 ЕСПБ. Студијски истраживачки рад као предмет је, такође, саставни део курикулума и носи 6 ЕСПБ. На крају је предвиђен Мастер рад, који носи 15 ЕСПБ.

Сви предмети су једносеместрални и носе одговарајући број ЕСПБ бодова. Укупан број ЕСПБ бодова износи 60.

Структура студијског програма дефинисана је са 10,00 % АО, 23,33% ТМ, 36,67 % НС и 30,00% СА, од укупног броја ЕСПБ.

Укупан фонд часова активне наставе износи 600 часова. СИР као облик активне наставе заступљен је са 37,50 % у односу на све облике активне наставе.

Предуслови за упис појединих предмета дати су у оквиру Књиге предмета .

Услови за прелазак са других студијских програма дати су у оквиру Правилника о преношењу ЕСПБ бодова.

Настава се реализује у седишту високошколске установе (ВШУ) комбиновањем различитих приступа, са нагласком на усменим излагањима, интерактивном раду, практичној примени и развоју индивидуалних и тимских вештина.

Прилози за стандард 1:

Прилог 1.1. Публикација установе (у штампаном или електронском облику, сајт институције).

Стандард 2. Сврха студијског програма

Студијски програм има јасно дефинисану сврху и улогу у образовном систему, доступну јавности.

Студијски програм МАС »Инжењерски менаџмент у агробизнису«, има јасно дефинисану сврху и улогу у образовном систему, која је доступна јавности.

Сврха студијског програма МАС »Инжењерски менаџмент у агробизнису« је образовање и оспособљавање висококомпетентних стручњака – мастер инжењера менаџмента у области агробизниса. С обзиром на стални пораст глобалног становништва, расту и захтеви за повећаном производњом квалитетне и безбедне хране. Самим тим, као неопходност се појављује потреба за компетентним кадровима, који ће бити оспособљени да управљају комплексним агробизнис системима на високо продуктивним и научним основама. У том контексту стварање кадрова са интегрисаним инжењерско-менаџерским знањем представља друштвено оправдану и корисну потребу. Студијски програм је прилагођен потребама одрживог развоја пољопривреде Републике Србије, а шта је јасно назначено у стратешком документу.

Сврха студијског програма МАС »Инжењерски менаџмент у агробизнису« у потпуности је усклађена са стратешким циљевима и мисијом ВШУ и предмет је континуираног иновирања.

Оспособљавање студената кроз овај студијски програм у потпуности је у складу са основним циљевима ВШУ. Овај програм директно доприноси мисији ВШУ тиме што ствара стручњаке са примењивим знањима, повезујући техничко-технолошке науке и инжењерски менаџмент. На тај начин, ВШУ испуњава своју стратешку улогу у подршци економском развоју, оспособљавајући студенте за решавање комплексних проблема у сектору агробизниса и подржавајући унапређење научне области кроз фокус на истраживања и иновације у домену одрживе пољопривреде и инжењерског менаџмента.

Предложени студијски програм израдили су и на њему ће предавати наставници, који велики део свог времена проводе у истраживањима различитих подручја пољопривредне производње и менаџмента. Оваква повезаност истраживања и наставе осигурава повезаност студијског програма с најновијим научним сазнањима, при чему ће студенти моћи развити своја подручја интересовања и у потпуности искористити своје потенцијале.

Тежиште свих активности је стицање знања и вештина, која ће бити употребљива у сектору агробизниса, при решавању разних пословних проблема с којима се менаџер суочава. Студенту се пружају сва неопходна знања, која су резултат најновијих техничко - технолошких достигнућа из пољопривреде, агрмента, агромаркетинга, дигитализације и др.

Студијски програм је конципиран у складу са савременим системима образовања, Законом о високом образовању, Болоњском декларацијом и Стандардима за акредитацију.

Нагласак је стављен на стручну праксу и интерактивну наставу, где ће студенти бити у прилици да се упознају са најновијим практичним решењима из инжењерског менаџмента у агробизнису и сами развијају своја критичка мишљења, како би успех у савлађивању наставног градива био загарантован.

Промене које се дешавају као што су реструктурирање пољопривредне производње, промена власничке структуре, измена величине пољопривредног поседа, интензивирање производње и сл. неминовно намећу и питање иновирања у едукацији и оспособљавању младих стручњака из те области. Фармерска газдинства, задруге и приватна предузећа су кључни носиоци агропроизводње, те иста захтевају компетентне и квалификоване стручњаке, који ће успешно и одговорно управљати процесом производње. Осим тога, све већа потреба интернационализације агробизнис сектора и брендирања пољопривредних производа намећу потребу усавршавања и образовања кадрова и у том правцу, те овај студијски програм пружа одговарајућа знања и у тим областима.

Сврха студијског програма је, такође, праћење динамичних промена савременог, технолошког окружења и континуирано прилагођавање растућим потребама привредних субјеката и државних институција за компетентним кадровима у области инжењерског менаџмента у агробизнису.

Прилози за стандард 2:

Прилог 1.1. Публикација установе (у штампаном или електронском облику, сајт институције).

Стандард 3. Циљеви студијског програма

Студијски програм има јасно дефинисане циљеве.

Основни циљ студијског програма МАС „Инжењерски менаџмент у агробизнису“ је да студенти надограде претходно стечена стручна знања и вештине из менаџмента у агробизнису и стекну додатне компетенције, које ће им омогућити да успешно управљају различитим процесима у производњи, преради и трговини пољопривредно-прехрамбеним производима. Другим речима циљ је пружање специјализованог и најсавременијег образовања, односно оспособљавање висококомпетентних стручњака – мастер инжењера менаџмента.

Циљ је да студенти усвоје највиши ниво знања и вештина из стратешког планирања, организовања, вођења и контроле у комплексном, савременом агробизнис систему. Дакле, циљ је оспособити лидера, који је спреман да стратешки одговори на најсложеније изазове и да буде носилац иновација у агробизнису.

Конкретан циљ је омогућити студентима запошљавање на руководећим, стратешким и консултантским позицијама у великим агробизнис компанијама, међународним организацијама, стручним телима и органима државне управе (на локалном, покрајинском и републичком нивоу), као и за самостално покретање и вођење високопродуктивних предузећа.

У складу са претходно наведеним, кључни циљеви образовног процеса студијског програма МАС »Инжењерски менаџмент у агробизнису« су:

- Пружити студентима интегрисана, специјализована знања, која повезују напредне инжењерске, економске и менаџерске дисциплине, са фокусом на одрживи развој и пословну стратегију.
- Оспособити студенте за самосталан научно-истраживачки рад и примену стеченог знања у пословној пракси, кроз иновативна и мерљива решења комплексних пословних проблема.
- Оспособљавање студената за решавање стратешких и инжењерских проблема применом напредних рачунарских система и софтвера, као и развојем оригиналних алата и стратегија за доношење оптималних менаџерских одлука.
- Развијање личних и професионалних карактеристика неопходних за лидерске и топ-менаџерске позиције у савременом пословном агробизнис окружењу.
- Развијање креативних способности и предузетничког духа за самостално покретање, вођење и скалирање иновативних делатности у области агробизниса.
- Оспособљавање студената за истраживање, као и да резултате сопственог истраживачког рада и стручна решења квалитетно излажу и преносе стручној и научној јавности.
- Развијање личности и карактеристика будућих менаџера, подстицање на ефикасан тимски рад, толеранцију и приступање сваком послу на озбиљан, савестан и друштвено одговоран начин.
- Оспособљавање студената са највишим степеном професионалног и теоријског знања, припремајући их за наставак школовања на докторским академским студијама.

Дугорочни циљ факултета је достизање нивоа развијених европских високошколских институција у својој области и допринос повећању учешћа високообразованих кадрова, који ће дати допринос одрживом привредном и друштвеном развоју Републике Србије.

Претходно наведени циљеви указују да студијски програм прати динамичне промене савременог привредног окружења и континуирано се прилагођава растућим потребама привредних субјеката и државних институција за компетентним кадровима у овој области.

Факултет је обезбедио компетентан наставни кадар за реализацију поменутих циљева, који ће кроз савремени образовни процес, где је интерактивна настава у првом плану, моћи студентима да пруже основна и уско стручна знања из инжењерског менаџмента у агробизнису.

Студијски програм МАС „Инжењерски менаџмент у агробизнису“ је конципиран уза поштовање европских димензија и принципа у високом образовању, као што су: међуинституционална сарадња на пољу струке и науке, размена студената, учешће на пројектима, семинарима итд.

Прилози за стандард 3:

Прилог 1.1. Публикација установе (у штампаном или електронском облику, сајт институције).

Стандард 4. Компетенције дипломираних студената

Савладавањем студијског програма студент стиче опште и предметно-специфичне способности које су у функцији квалитетног обављања стручне, научне и уметничке делатности. Опис квалификације која произилази из студијског програма мора одговарати одређеном нивоу националног оквира квалификација.

Завршетком МАС „Инжењерски менаџмент у агробизнису“ студенти стичу напредне компетенције, које су у функцији стратешког управљања, научног истраживања и решавања иновативних и сложених пословних проблема у агробизнису.

Опште способности мастер инжењера менаџмента односе се на:

- Комплексна анализа стања и стратешких проблема у агробизнису, дефинисање иновативних модела и ресурса, те пројектовање дугорочних импликација донесених пословних одлука;
- Стицање вештина за самостално истраживање, критичко овладавање научним методама и њихова употреба у изналажењу оригиналних решења за најсложеније инжењерско-менаџерске проблеме;
- Развој креативности, системског и критичког промишљања неопходног за иницирање и вођење иновативних пословних процеса и пројеката;
- Ефикасна примена специјализованих стручних знања у пословној пракси, имплементација и евалуација најновијих научних достигнућа из области;
- Стицање вештина стратешког пословног комуницирања, преговарања и вођења дебата, те ефикасно презентовање сопствених истраживачких идеја и резултата научној и стручној јавности;
- Развијање лидерских способности за управљање мултидисциплинарним тимовима, уз подстицање сарадње и уважавање туђих ставова и мишљења;
- Развијање високог нивоа корпоративне и друштвене одговорности, успостављање пословног кодекса понашања и примена етичког менаџмента у складу са принципима одрживог развоја.

Предметно-специфичне способности мастер инжењера менаџмента односе се на:

- Поседовање стручних знања из области инжењерства, агробизниса и менаџмента омогућава стратешко управљање и оптимизацију целокупног ланца вредности у агробизнису;
- Способност дефинисања, формулисања, развоја и имплементације комплексних и неконвенционалних решења у агробизнису применом напредних метода;
- Стално праћење и предвиђање технолошких, тржишних и регулаторних трендова, те проактивно управљање процесом иновација у агробизнису;
- Напредне практичне вештине за израду елабората, студија изводљивости, пројеката финансирања (укључујући ЕУ фондове), односно организацију и вођење високопрофитабилне и одрживе агропроизводње;
- Ефикасна примена специјализованих рачунарских софтвера и БИС-а за руковођење, big data аналитику и доношење стратешких пословних одлука.

Све претходно наведене способности и компетенције, које студенти стичу по завршетку студијског програма мастер академских студија »Инжењерски менаџмент у агробизнису«, говоре уприлог његовом квалитету, научности и савремености. Студенти постају стручни и специјализовани интелектуалци, те су им на располагању широке могућности запошљавања, личног напредовања и усавршавања, а у будућности се очекује њихов значајан допринос општем развоју друштва.

Након завршетка студијског програма, студент је квалификован за позицију Мастер инжењер менаџмента (Ниво 7 НОКС-а), са јасно дефинисаним исходима учења:

- Поседовање експертског знања неопходног за стратешко планирање, организацију и вођење профитабилне пољопривредне производње, прераде пољопривредних сировина и трговине пољопривредно-прехранбеним производима, уз интегративну примену принципа одрживости и циркуларне економије;
- Способност самосталног пројектовања, имплементације и евалуације сложених менаџерских и инжењерских решења, израда напредних студија изводљивости, управљање финансијским и производним ризицима, те ефикасно коришћење најновијих ИКТ алата за стратешко одлучивање;

- Способност доношења етички утемељених, економски оправданих и еколошки одговорних стратешких пословних одлука у динамичном агробизнис окружењу, уз критичку процену доступних информација и примену највиших стандарда квалитета и безбедности;
- Спремност за преузимање лидерске одговорности у сложеним пословним системима; ефикасна комуникација са свим учесницима у ланцу вредности и континуирано професионално истраживање и усавршавање (укључујући наставак студија).

Прилози за стандард 4:

Прилог 4.1. Додатак дипломи.

Стандард 5. Курикулум

Курикулум студијског програма садржи листу и структуру обавезних и изборних предмета и модула и њихов опис.

Курикулум студијског програма МАС „Инжењерски менаџмент у агробизнису“ је конципиран тако да испуни постављене циљеве и задовољи прописане стандарде.

Курикулум се састоји од 3 обавезна предмета и 6 изборних предмета или 2 изборне групе, из којих се бира 1 предмет од укупно 3. Изборне групе садрже најмање двоструко већи број предмета у односу на број предмета, који се бира. Изборни предмети су заступљени са 37,50 %. Стручна пракса у трајању од 90 сати предвиђена је у другом семестру и носи 3 ЕСПБ. Студијски истраживачки рад као предмет је, такође, саставни део курикулума и носи 6 ЕСПБ. На крају је предвиђен Мастер рад, који носи 15 ЕСПБ. У првом семестру студенти имају три обавезна предмета и један изборни, док је други семестар предвиђен за један изборни предмет, стручну праксу, студијски истраживачки рад и израду мастер рада.

Сви предмети су једносеместрални и носе одговарајући број ЕСПБ бодова. Укупан број ЕСПБ бодова по семестру износи 30, а за целу годину 60.

Структура студијског програма дефинисана је са 10,00 % АО, 23,33% ТМ, 36,67 % НС и 30,00% СА, од укупног броја ЕСПБ.

Укупан фонд часова активне наставе износи 600 часова. СИР као облик активне наставе заступљен је са 37,50 % у односу на све облике активне наставе.

Студијски програм МАС „Инжењерски менаџмент у агробизнису“ разликује се од других сродних студијских програма за најмање 35% од укупног броја ЕСПБ, при чему су разлике у предметима са активном наставом из скупа стручно-апликативних (СА) и научно-стручних (НС).

Редослед извођења предмета у студијском програму је логичан след знања потребних за наредне предмете. У курикулуму се налази наставни план - листа предмета обавезног и изборног подручја са недељним фондом часова активне наставе (предавања, вежбе, СИР), бодовна вредност сваког предмета исказана у ЕСПБ, као и опис сваког предмета, који садржи назив предмета, тип предмета, годину и семестар студија, број ЕСПБ, име наставника, циљ предмета са очекиваним исходима, предуслове за похађање предмета, садржај, препоручену литературу, методе извођења наставе, начин провере знања и оцењивања.

Табеле и Прилози за стандард 5:

[Табела 5.1.](#) Распоред предмета по семестрима и годинама студија.

[Табела 5.1б.](#) Распоред предмета по семестрима и годинама студија за студије другог степена студија: МАС, МСС и САС.

[Табела 5.2.](#) Спецификација предмета.

[Табела 5.2.а](#) Књига предмета - студијски програм Инжењерски менаџмент у агробизнису

[Табела 5.3.](#) Изборна настава на студијском програму.

[Табела 5.4.](#) Листа предмета на студијском програму првог нивоа, по типу предмета: (Академско-општеобразовни предмети, Теоријско-методолошки предмети, Научно, односно уметничко стручни, Стручно апликативни и Стручни, односно уметничко-стручни предмети)

[Извештај 1.](#) Извештај о структури студијског програма (овај извештај следи из електронског формулара и формира се након уноса и обрачуна свих података у електронском формулару) формулара).

[Прилог 5.1.](#) Књига предмета (у документацији и на сајту институције).

<https://www.fimek.edu.rs/master-akademske-studije/inzenjerski-menadzment-u-agrobiznisu.html>

[Прилог 5.2.](#) Одлука о прихватању студијског програма од стране стручних органа високошколске установе.

[Прилог 5.3.](#) Програм научноистраживачког односно уметничко истраживачког рада (уз захтев за акредитацију студијског програма другог степена, мастер академских студија).

[Прилог 5.4.](#) Решење о акредитацији научноистраживачке организације рада (уз захтев за акредитацију студијског програма другог степена, мастер академских студија).

Стандард 6. Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма

Студијски програм је усклађен са савременим светским токовима и стањем струке, науке и уметности у одговарајућем образовно-научном, односно уметничко-образовном пољу и упоредив је са сличним програмима на иностраним високошколским установама, а посебно у оквиру европског образовног простора.

Студијски програм МАС „Инжењерски менаџмент у агробизнису“ конципиран је као специјализована целина, пружајући студентима најновија научна, стручна и истраживачка знања из менаџмента у агробизнису, која су релевантна на глобалном нивоу.

Програм је у потпуности усклађен са Законом о високом образовању Републике Србије, стандардима за акредитацију Републике Србије и актуелним европским и светским токовима, као и стањем науке и струке (посебно у домену иновација и одрживости). Такође, усклађен је са утврђеним предметно специфичним стандардима за акредитацију.

Програм је компатибилан са другим програмима ВШУ, омогућавајући студентима не само наставак усавршавања на докторским студијама (Ниво 8 НОКС-а), већ и високу проходност ка сродним програмима у иностранству.

Потпуним прихватањем принципа Болоњске декларације, програм је снажно позициониран у оквиру јединственог Европског образовног простора. Ово омогућава директно упоређивање његовог садржаја и квалитета са програмима сродних, најпрестижнијих високошколских институција у Европи и свету.

Основни принципи усаглашености студијског програма МАС „Инжењерски менаџмент у агробизнису“ са сличним програмима у Европи и свету огледају се у следећем:

- Постојање три нивоа студија (3+2+3 или 4+1+3);
- Предмети су једносеместрални;
- Поштује се кредитни систем – ЕСПБ (60 ЕСПБ за једногодишње МАС);
- Постоје изборни предмети, који омогућавају специјализацију;
- Постоји практичан и истраживачки рад студената (Стручна пракса, СИР, Мастер рад);
- Јасно су дефинисани циљеви и исход студирања (Ниво 7 НОКС-а);
- Постоји висока сличност курикулума са напредним европским мастер програмима.

Дакле, студијски програм МАС „Инжењерски менаџмент у агробизнису“ је формално и структурно потпуно усаглашен са европским стандардима у погледу услова уписа, трајања студија, услова преласка у наредну годину и стицања дипломе, омогућавајући лаку мобилност студената и потпуно препознавање дипломе у међународном окружењу.

Савременост и међународна релевантност студијског програма доказана је усклађеношћу са најмање три акредитована студијска програма иностраних високошколских установа, од којих су најмање два из Европског образовног простора. Ова анализа потврђује да програм интегрише и имплементира најбоље праксе сличних мастер студија на престижним европским универзитетима, чиме се обезбеђује његов високи квалитет и конкурентност.

1. Study Programme: 1-Year MSc in Food and Agribusiness Management, Audencia Business School, (Француска) и FECAP Business School in Brazil (Бразил).

Трајање и ЕСПБ: 1 година, 60 ЕСПБ.

Линк програма: <https://www.audencia.com/en/our-programs/1-year-msc-in-food-and-agribusiness-management/overview>

(Менаџерски и стратешки фокус. Програм се фокусира на лидерство, иновације и одговорно управљање изазовима у прехранбеном сектору. Директно усаглашен са нашим циљевима у погледу стратешког управљања и иновација.)

2. Study Programme: Master in Agribusiness Management, ENAE International Business School + Polytechnic University of Cartagena (Шпанија).

Трајање и ЕСПБ: 1 година, 60 ЕСПБ.

Линк програма: <https://www.enaе.com/master/master-agribusiness-management>

(Специјализација и примена. Фокус на дефинисање стратешке политике, организациону ефикасност, међународну трговину, маркетинг и одрживост. Усаглашен са нашим инжењерским и менаџерским дисциплинама и применом знања у пракси.)

3. Study Programme: MSc Agricultural Technology and Innovation, Royal Agricultural University (Уједињено Краљевство).

Трајање и ЕСПБ: 1 година, 60 ЕСПБ.

Линк програма: <https://www.rau.ac.uk/courses/postgraduate/msc-agricultural-technology-and-innovation>

(Програм се фокусира на инжењерство и иновације, односно на примену високе технологије (ИТ, роботике, сензора) у пољопривреди, затим на технологије биљне и сточарске производње и агроменаџмент. Структура програм тј. предмета је у великој мери слична са структуром нашег студијског програма Инжењерски менаџмент у агробизнису).

4. Study Programme: Executive Master in Agribusiness Management, Rome Business School (Италија).

Трајање и ЕСПБ: 1 година, 60 ЕСПБ.

Линк програма: <https://romebusinessschool.ng/executive-master-in-agribusiness-management/>

(Оперативни и пословни агроменаџмент. Програм припрема за надзор одрживих производних система у пољопривреди, пројектни менаџмент, буџетирање и пословну стратегију. Усаглашен са нашим програмом са нагласком на инжењерским и извршним позицијама и управљању одрживим развојем.)

5. Study Programme: Economics Applied to Agriculture, Food and Natural Resources, Technical University of Madrid (UPM) (Шпанија).

Трајање и ЕСПБ: 1 година, 60 ЕСПБ.

Линк програма:

<https://www.upm.es/internacional/Students/StudiesDegrees/UniversityMasters/Master%20programs?id=2.4&fmt=detail>

(Економика и ресурси. Овај мастер пружа напредне истраживачке методе у економији примењене на пољопривреду, агроменаџмент, храну и ресурсе).

Са свих пет програма се формално подудара нашим студијским програм МАС "Инжењерски менаџмент у агробизнису". Сви трају 1 годину и носе 60 ЕСПБ, чиме се потврђује да је структура у потпуности компатибилна са европским мастер стандардима. Курикулуми се поклапају у кључним областима, као што су: пољопривредна производња, стратешки агроменаџмент, одрживост ресурса и пословна анализа агробизниса.

Прилози за стандард 6:

[Прилог 6.1.](#), [6.2.](#), [6.3.](#) Документација о најмање три акредитована инострана програма, са којим је програм усклађен.

[Прилог 6.4.](#) Pdf документ курикулума акредитованих иностраних студијских програма са којима је студијски програм усклађен (листа предмета).

Стандард 7. Упис студената

Високошколска установа у складу са друштвеним потребама и својим ресурсима уписује студенте на одговарајући студијски програм на основу успеха у претходном школовању и провере њиховог знања, склоности и способности.

Упис студената на студијски програм МАС „Инжењерски менаџмент у агробизнису“ спроводи се у складу са Законом о високом образовању, Статутом ВШУ и на основу Конкурса за упис на мастер академске студије, који се објављује најмање два месеца пре почетка првог уписног рока. Одлуку о расписивању Конкурса доноси Сенат Универзитета Привредна академија, а на предлог Наставно-научног већа Факултета за економију и инжењерски менаџмент, Нови Сад. Конкурс садржи: број студената за студијски програм МАС „Инжењерски менаџмент у агробизнису“ у седишту у Новом Саду, услове за упис, мерила за утврђивање редоследа кандидата и сам поступак спровођења конкурса. Сви услови конкурисања студената за упис, конкурсни рокови, процедуре формирања ранг листе и поступак по приговорима садржани су у Конкурсу. Процес уписа гарантује транспарентност и објективност у избору најбољих кандидата.

Број студената који се уписује на овај студијски програм дефинисан је у складу са друштвеним потребама и расположивим ресурсима. Планира се упис 15 студената на студијски програм МАС „Инжењерски менаџмент у агробизнису“ у седишту ВШУ. Овај број студената је утврђен на основу потреба тржишта рада, расположивих просторних и кадровских могућности (бројем наставника и сарадника, капацитетом учионица, лабораторија и ИТ опреме), како би се одржао највиши квалитет наставе и обезбедила оптимална интеракција између наставника и студената. На овај начин ВШУ гарантује да ће сви уписани студенти бити обезбеђени неопходним ресурсима за успешно савладавање студијског програма, нарочито у областима практичне наставе (вежби).

Право да конкуришу на мастер академске студије овог студијског програма имају кандидати, који су завршили први ниво високог образовања у трајању од четири године (сродне основне академске студије), односно стекли минимум 240 ЕСПБ.

Рангирање кандидата по конкурс у се врши на основу два основна критеријума, са укупним збиром од 100 бодова:

- Просечна оцена са основних академских студија (највише 40 бодова). Рачуна се општи успех постигнут током све четири године школовања тј. просечна оцена се помножи са 4.
- Пријемни испит (највише 60 бодова). Проверавају се стручна знања, путем пријемног испита, који обухвата питања из инжењерског менаџмента у агробизнису, а циљ је да се одаберу кандидати који покажу највиши ниво стручног знања. Врста знања, склоности и способности, које се проверавају при упису одговарају природи студијског програма. Начин провере знања је јавно објављен у конкурс у, чиме се обезбеђује да кандидати буду благовремено информисани о неопходним предзнањима и начину бодовања.

Да би остварио право на рангирање на јединственој ранг листи за упис кандидат мора остварити најмање 50 бодова, по оба критеријума - успеха са основних академских студија и успеха на пријемном испиту. Право на упис на студијски програм МАС „Инжењерски менаџмент у агробизнису“ остварују кандидати са јединствене (коначне) ранг листе, који се рангирају од 1. до 15. места.

Детаљне информације о припреми за полагање пријемног испита, као и потребној документацији при подношењу пријаве постављене су на сајту факултета, у оквиру рубрике студенти / услови уписа.

Табеле и Прилози за стандард 7:

Табела 7.1. Преглед броја студената, који су уписани на студијски програм у текућој и претходне две године.

Табела 7.2. Преглед броја студената, који су уписани на студијски програм по годинама студија у текућој школској години.

Прилог 7.1. Конкурс за упис студената;

Прилог 7.2. Решење о именовању комисије за пријем студената.

Прилог 7.3. Услови уписа студената (извод из Статута институције, или други документ) -

(прилози су исти као прилози који се дају у документацији за акредитацију установе, уз програм се прилажу само у електронској верзији). Институција је дужна да при упису на мастер студије води рачуна о претходно стеченим компетенцијама кандидата.

Стандард 8. Оцењивање и напредовање студената

Оцењивање студената врши се непрекидним праћењем рада студената и на основу поена стечених у испуњавању предиспитних обавеза и полагањем испита.

Оцењивање студената на студијском програму МАС „Инжењерски менаџмент у агробизнису“ заснива се на систему континуираног праћења њиховог рада и потпуно је усклађено са Европским системом преноса бодова (ЕСПБ). Студент савлађује програм полагањем испита и испуњавањем предиспитних обавеза, чиме стиче одређени број ЕСПБ.

Сваки појединачни предмет на студијском програму има унапред дефинисани број ЕСПБ, које студент остварује када са успехом положи испит. Број бодова је утврђен на основу укупног радног оптерећења студента (часови наставе, консултације, самостални рад, припрема пројеката, вежбе и учење за испит) потребног за успешно савладавање предмета и постизање дефинисаних исхода учења. Настава је организована тако да се ЕСПБ равномерно распореде током два семестра.

Успешност студента у савлађивању одређеног предмета континуирано се прати током наставе и изражава се поенима. Максималан број поена који студент може да оствари на предмету је 100. Студент стиче поене кроз присуство и активности у настави, испуњавањем осталих предиспитних обавеза (семинарски рад, колоквијум и др.) и полагањем завршног испита. Минималан број поена које студент може да стекне испуњавањем предиспитних обавеза и током наставе је 30, а максимално 70.

За сваки предмет из студијског програма је јасно и недвосмислено објављен начин стицања поена, у Књизи предмета, која је доступна студентима путем сајта ВШУ. У опису сваког предмета структура оцене укључује тачну расподелу бодова по појединачним врстама активности и предиспитним обавезама, чиме се обезбеђује потпуна транспарентност оцењивања.

Коначна оцена студента заснива се на укупном броју стечених поена (збир предиспитних обавеза и испита) и одговара квалитету стечених знања и вештина. Укупан успех се изражава оценом од 5 (није положио) до 10 (одличан) према следећој скали:

Укупан број поена	Оцена	Опис
0-50	5	недовољан
51-60	6	довољан
61-70	7	добар
71-80	8	врло добар
81-90	9	изузетно добар
91-100	10	одличан

Студент је положио испит и остварио ЕСПБ само ако је укупан број поена већи од 50. Услов за излазак на испит је остварење минималног броја поена предвиђеног предиспитним обавезама.

Сматра се да је студент савладао студијски програм уколико је положио све испите предвиђене студијским програмом обавио стручну праксу, написао и одбранио Мастер рад и стекао 60 ЕСПБ.

Табеле и Прилози за стандард 8:

Табела 8.1. Збирна листа поена по предметима које студент стиче кроз рад у настави и полагањем предиспитних обавеза као и на испиту.

Табела 8.2. Статистички подаци о напредовању студената на студијском програму.

Прилог 8.2. Књига предмета - (у документацији и на сајту институције).

Стандард 9. Наставно особље

За реализацију студијског програма обезбеђено је наставно особље са потребним научним, уметничким и стручним квалификацијама.

За реализацију студијског програма МАС „Инжењерски менаџмент у агробизнису“ обезбеђено је наставно особље са потребним научним, стручним и педагошким компетенцијама. Ангажовани број наставника одговара потребама студијског програма, а одређен је према броју предмета и броју часова на тим предметима.

Укупан број наставника ангажованих на студијском програму је 11, од чега је 8 наставника ангажовано са пуним радним временом (100%), 1 наставник је ангажован са мање од 100% радног времена, док су 2 наставника ангажована по уговору. Просечно оптерећење наставника по овом студијском програму је 1,40. Просечно оптерећење наставника на свим студијским програмима на факултету је 6,92. Ни један наставник нема оптерећење веће од 12 часова активне наставе недељно на свим високошколским установама у Републици Србији. Проценат часова предавања, која изводе наставници са 100% радног времена на овом студијском програму износи 71,93%. Проценат часова активне наставе, коју изводе наставници са 100% радног времена на Установи износи 86,80%. Наставници у радном односу са пуним радним временом изводе најмање 50% предавања из предмета категорија НС и СА. Сви наставници који реализују предавања имају научни степен - доктор наука, изузев наставника страних језика.

Укупан број асистената ангажованих на овом студијском програму је 2 и то с пуним радним временом (100 %). Просечно оптерећење асистената на овом студијском програму је 1,83. Просечно оптерећење сарадника на свим студијским програмима у Установи је 8,36. Ни један асистент нема појединачно оптерећење веће од 16 часова активне наставе недељно.

Научне и стручне квалификације наставног особља одговарају образовно-научном пољу, врсти и нивоу задужења. Компетентност наставника ангажованих за извођење наставе на студијском програму МАС „Инжењерски менаџмент у агробизнису“ је потврђена на основу научних радова објављених у међународним и домаћим научним часописима, зборницима са међународних научних скупова, монографија и уџбеника. Сваки наставник има најмање пет референци из уже научне области из које изводи наставу на студијском програму.

За квалитетно извођење МАС „Инжењерски менаџмент у агробизнису“ испуњени су нормативи у погледу броја студената по наставним групама. величина групе за предавања до 15 студената, величина групе за вежбе до 15 студената.

Сви подаци о наставницима и сарадницима (CV, избори у звања, репрезентативне референце) доступни су јавности и налазе се у Књизи наставника и на сајту факултета (www.fimek.edu.rs).

Табеле и Прилози за стандард 9:

Табела 9.0. Укупни подаци о наставном особљу у установи (листа се формира приликом уноса података у електронски формулар, установа је обавезна да у ову табелу унесе све податке који се траже).

Табела 9.1. Научне, уметничке и стручне квалификације наставника и задужења у настави

Табела 9.1.а. Књига наставника - студијски програм 'Инжењерски менаџмент у агробизнису'

Табела 9.2. Листа ангажованих наставника са пуним радним временом на студијском програму/свим програмима/друга ВУ.

Табела 9.3. Листа наставника ангажованих са непуним радним временом на студијском програму/свим програмима/друга ВУ.

Табела 9.4. Листа осталих ангажованих наставника - допунски рад на студијском програму / свим програмима / друга ВУ.

Табела 9.5. Листа сарадника ангажованих са пуним радним временом на студијском програму/свим програмима/друга ВУ.

Табела 9.8. Збирни преглед броја свих наставника по областима, и ужим научним или уметничким областима ангажованих на студијском програму / свим програмима/друга ВУ.

Прилог 9.1. Изводи из електронске базе података (ЕБП) пореске управе републике Србије (ПУРС) са потписом и печатом и то у електронској и папирној форми уз Захтев.

Прилог 9.2. Уговори о раду, избори у звања, дипломе, сагласности, изјаве, МА и М1/М2,

наставника са пуним радним временом на студијском програму/свим програмима/друга ВУ.

[Прилог 9.3.](#) Уговори о раду, избори у звања, дипломе, сагласности, изјаве, МА и М1/М2, наставника са непуним радним временом на студијском програму/свим програмима/друга ВУ.

[Прилог 9.4.](#) Уговори о ангажовању, избори у звања, дипломе, сагласности и изјаве, наставника - допунски рад на студијском програму/свим програмима/друга ВУ.

[Прилог 9.5.](#) Уговори о раду, избори у звања, дипломе, сагласности, изјаве, МА и М1/М2, сарадника са пуним радним временом на студијском програму/свим програмима/друга ВУ.

[Прилог 9.8.](#) Правилник о избору наставног особља на Установи.

Напомена:

Треба доставити у посебном фолдеру Табеле и Прилоге за Високошколску установу и то:

[Стандард 6.](#) Наставно особље (Табела 6.1 – 6.7 и Прилог 6.3 – 6.8).

Стандард 10. Организациона и материјална средства

За извођење студијског програма обезбеђују се одговарајући људски, просторни, техничко-технолошки, библиотечки и други ресурси који су примерени карактеру студијског програма и предвиђеном броју студената.

За извођење студијског програма МАС „Инжењерски менаџмент у агробизнису“ обезбеђени су сви неопходни људски, просторни, рачунарски, библиотечки и други ресурси. ВШУ располаже адекватним простором за наставу, укључујући амфитеатре, учионице и специјализовану лабораторију, испуњавајући прописани минимум од 2 m² бруто површине по студенту у смени. Сваки студент има обезбеђено место и сву потребну техничку и ИКТ опрему. Библиотека садржи најмање 100 релевантних за студијски програм библиотечких јединица, док је сваки предмет покривен одговарајућом уџбеничком литературом. Сви просторни капацитети су у потпуности приступачни за особе са отежаним кретањем.

ВШУ располаже са простором укупне површине 4.908,62 m², од чега у Новом Саду 3.610,22 m², у Високошколској јединици у Лесковцу 820 m², а у Високошколској јединици у Београду 478.4 m². Укупан простор којим располаже установа у седишту (3.610,22 m²) може да се користи без икаквих ограничења за потребе наставе у две смене, а налази се на следећим локацијама:

- Простор на локацији Цвећарска 2 од 698 m²;
- Простор на локацији Цвећарска 4 од 428,35 m²;
- Простор на локацији Гери Кароља 5 од 434,56 m²;
- Простор на локацији Сутјеска 2 од 1294,27 m²;
- Простор на локацији Симе Милутиновића Сарајлије 32 од 388 m²;
- Простор на локацији Космајска 23 од 367,04 m².

За закупљене просторе достављени су уговори о закупу. Сви Уговори су закључени на период од 10 година, што задовољава услов из стандарда 10 (простор у неометаном коришћењу минимум наредних 7 год.). Простор у Новом Саду, где се реализује овај студијски програм, састоји се од: 2 амфитеатара, 16 учионица, 3 сале, 2 компјутерске учионице, 1 лабораторије, 1 библиотеке, 1 читаонице, 1 просторије за студентски парламент, 23 кабинета за наставнике и сараднике, 1 кабинета за опште послове, 1 кабинета за студентску службу, 1 кабинета за ИТ подршку, 1 кабинета за рад маркетинг и ПР службе, 5 просторија за рад Декана и Продекана. ВШУ обезбеђује место у амфитеатру, учионици и кабинетима за информатику за сваког студента на студијском програму.

ВШУ обезбеђује простор, који је приступачан за студенте и професоре (приступна рампа, лифт), као и остало академско и неакадемско особље са отежаним кретањем, у складу са Правилником о техничким стандардима приступачности односно принципом универзалног дизајна. („Сл. гласник РС“, бр. 46/2013). Активности на унапређењу простора су перманентне и до данас смо успели да прилагодимо поједине улазе у зграде и учионице факултета: Амфитеатар се налази у приземљу и потпуно је доступан особама са отежаним кретањем, две учионице, као и тоалети, где постоје улазне рампе, а на једној локацији и лифт.

У Табели 10.2 дата је листа опреме за извођење студијског програма МАС „Инжењерски менаџмент у агробизнису“. ВШУ располаже са 2 рачунарске учионице са по 20 рачунара у свакој (укупно 40) прикључених на Интернет. Осим тога Установа поседује још рачунара, које наставници и сарадници користе за научно-истраживачки рад, интерактивну таблу у амфитеатру, телевизоре, штампаче, фотокопир апарате, скенере, лаптопове и пројекторе. На Факултету већина учионица и амфитеатри су опремљени клима уређајима и савременом техничком опремом за извођење наставе. Факултет располаже фоно лабораторијом, која омогућава симултано превозиње предавања гостујућих професора из иностранства. У циљу несметаног одвијања наставе Факултет располаже опремом за електронско ометање недозвољених уређаја на испитима. Студентима је на располагању рачунар и видео бим за презентацију завршних радова на основним, мастер и докторским студијама.

Библиотека ВШУ је опремљена литературом, релевантном за студијски програм МАС „Инжењерски менаџмент у агробизнису“. За студијски програм МАС „Инжењерски менаџмент у агробизнису“ обезбеђено је 235 релевантних библиотечких јединица. Укупан број библиотечких јединица доступних студентима на Факултету у Новом Саду износи 5 065 библиотечких јединица

домаћих и страних аутора (4 460 уџбеника, монографија и књига и 605 часописа). Факултет је издавач часописа „Економија – теорија и пракса“ M52, „Journal of Entrepreneurship and Business Resilience (JEBR)“ M53 и „Journal of Agronomy, Technology and Engineering Management (JATEM)“ M24.

Приступ КОБСОН-у ограничен је искључиво на државне институције, али наставници и студенти Факултета за економију и инжењерски менаџмент за онлајн претраживање и долажење до научних чланака и литературе имају посредан приступ путем сарадње са Рефералним центром Библиотеке Матице српске, са којом факултет има сарадњу, те тако постоји могућност приступа регионалним и светским научним базама података, као и могућност претраживања часописа, који су доступни у електронској форми путем Конзорцијума библиотека Србије за обједињену набавку – Кобсон.

Предмети студијског програма су обезбеђени одговарајућом уџбеничком литературом, мултимедијалним презентацијама и другим савременим средствима за одвијање наставног процеса.

ВШУ има потписан уговоре о пословно-техничкој сарадњи. По основу закључених уговора студентима је омогућено да неометано користе ресурсе наведених субјеката за реализацију стручне праксе, вежби, семинарских радова, пројеката, завршних радова и осталих предиспитних обавеза из предмета за овај студијски програм. Такође, потписан уговори омогућују студентима да обављају стручну праксу у установама са којима ВШУ има склопљен уговор. ВШУ има могућност коришћења, више од 50 ha обрадивог земљишта (56 ha) на коме се одвија пољопривредна производња, а по основу Уговора о пословно – техничкој сарадњи бр. 5/4-2 од 10.10.2025. год. ([Прилог 10.1.а](#)).

Табеле и Прилози за стандард 10:

[Табела 10.1.](#) Листа просторија са површином у високошколској установи у којој се изводи настава на студијском програму:

[Табела 10.2.](#) Листа опреме за извођење студијског програма.

[Табела 10.3.](#) Листа библиотечких јединица релевантних за студијски програм.

[Табела 10.4.](#) Листа уџбеника доступна студентима на студијском програму.

[Табела 10.5.](#) Покривеност обавезних предмета литературом (књигама, збиркама, практикумима..., које се налазе у библиотеци или их има у продаји).

[Прилог 10.1.](#) Доказ о власништву, уговори о коришћењу или уговори о закупу.

[Прилог 10.2.](#) Извод из књиге инвентара.

[Прилог 10.3.](#) Доказ о поседовању информационе технологије, броја интернет прикључака и сл. (ови прилози су исти као прилози, који се дају у документацији за акредитацију установе, уз програм се прилажу само у електронској верзији).

Напомена:

Треба доставити у посебном фолдеру Табеле и Прилоге за Високошколску установу и то: [Стандард 9.](#) Простор и опрема ([Табела 9.1 – 9.3](#) и [Прилог 9.1 – 9.2](#)).

Стандард 11. Контрола квалитета

Контрола квалитета студијског програма спроводи се редовно и систематично путем самовредновања и спољашњом провером квалитета.

ВШУ у циљу контроле квалитета студијског програма МАС „Инжењерски менаџмент у агробизнису“ редовно и систематично прати његову реализацију и предузима мере за унапређење квалитета у погледу курикулума, наставе, наставног особља, оцењивања студената, уџбеника, литературе и др.

ВШУ спроводи политику управљања квалитетом путем интерне провере квалитета, преиспитивања квалитета и контроле неусаглашености. ВШУ предузима превентивне мере и корективне, уколико се појави неусаглашеност. Успостављени систем контроле квалитета, следи процесни приступ, који омогућава праћење процеса од пројектовања студијског програма, његове реализације и евалуације, која може да укаже на потребе за превентивним или корективним мерама, чиме се обезбеђује стално подизање нивоа квалитета студијских програма.

Контрола квалитета студијског програма се обавља у унапред одређеним временским периодима, који за самовредновање износи највише 3 године, а за спољашњу проверу квалитета највише 5 година. У контроли квалитета студијског програма учествује Комисија за квалитет, Комисија за обезбеђење квалитета студијских програма. Активна улога студената и њихова оцена квалитета студијског програма обезбеђена је кроз њихово у претходно наведеним комисијама, као и кроз редовно анкетирање.

Табеле и Прилози за стандард 11:

Табела 11.1. Листа чланова комисије организационих јединица задужених за квалитет (Комисије за квалитет,...) на Установи.

Прилог 11.1. [Извештај о резултатима самовредновања Установе; Извештај о самовредновању студијског програма.](#)

Прилог 11.2. Јавно публикован документ – Политика обезбеђења квалитета- Установе.

Прилог 11.3. Правилник о уџбеницима на Установи.

Прилог 11.4. Извод из Статута Установе којим се регулише оснивање и делокруг рада организационих јединица задужених за квалитет (комисије за квалитет...).